

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Černého, Ph.D., a soudců Mgr. Ladislava Vaško a Mgr. Radima Kadlčáka ve věci

žalobce: T. Č., IČO: X
místem podnikání X
zastoupený advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Pod Kaštany 245/10, 160 00 Praha 6

proti
žalovanému: Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem
zastoupený advokátem Mgr. Vlastimilem Škodou
sídlem Masarykovo náměstí 193/20, 405 02 Děčín I

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 4. 2017, č. j. 4992/DS/2016,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků **nemá** v řízení o žalobě a o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 6. 8. 2020, č. j. 15 A 161/2017-34, **právo** na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 4. 2017, č. j. 4992/DS/2016, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Litoměřice, odboru dopravy a silničního hospodářství (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 12. 9. 2016, sp. zn. 0037072/16/DOP/PLe/663, č. j. 0058640/16/DOPPŘ/PLe, jímž byl žalobce shledán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění účinném do 30. 6. 2017 (dále jen „zákon o silničním provozu“), v příčinné souvislosti s porušením § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu za jednání, kterého se dopustil dne 30. 5. 2016 ve 20:08 hodin v obci Litoměřice na křižovatce ul. Palachova u domu č. p./č. e. 653/24 a ul. Křížíkova jako provozovatel vozidla tov. zn. Volkswagen Multivan, r. z. X, tím, že nezajistil, aby při jeho užití v provozu na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu, když uvedeným vozidlem stál blíže neustanovený řidič v prostoru křižovatky a ve vzdálenosti kratší než 5 m před a za hranicí křižovatky, čímž porušil § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, a dopustil se tak přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Za uvedené jednání byla žalobci podle § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a dále stanovena povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.
2. Současně se zrušením žalobou napadeného rozhodnutí se žalobce v žalobě domáhal též zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně a přiznání náhrady nákladů soudního řízení.

Žaloba

3. Žalobce v žalobě předně namítl, že výrok prvostupňového rozhodnutí považuje za vadný pro nedostatečnou právní kvalifikaci, neboť z něj není v rozporu s § 68 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zřejmé, podle jakého ustanovení, jež stanoví sankční sazbu, mu byla pokuta vyměřena. Odkaz na konkrétní paragraf pak absentuje i v odůvodnění rozhodnutí, když z pouhého uvedení blanketního § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu citovaného správním orgánem I. stupně tento odkaz podle žalobce nikterak nevyplývá. Stejně tak ve výroku ani odůvodnění není obsažen ani odkaz obsahující kritéria pro výměru sankce ve smyslu § 125e odst. 2 zákona o silničním provozu. Dle žalobce proto není patrné, na základě jakých kritérií a v rámci jaké sankční sazby mu byla pokuta vyměřena. Obdobně žalobce namítl, že výrok prvostupňového rozhodnutí neobsahuje ani údaj o tom, zda měl údajný přestupek za následek dopravní nehodu, či nikoliv, ačkoliv se jedná o jeden ze znaků skutkové podstaty dle § 125f zákona o silničním provozu. V tomto smyslu se správní orgán I. stupně otázkou spáchání dopravní nehody nezabýval ani v rámci odůvodnění, z čehož žalobce dovozoval nepřezkoumatelnost celého rozhodnutí.
4. V další související námitce měl žalobce za to, že výrok rozhodnutí je nutno považovat za nesrozumitelný, resp. neurčitý v důsledku toho, že z něj není možné dovodit, jakého konkrétního jednání se měl řidič vozidla dopustit. Ve výroku je totiž uvedeno, že vozidlo stálo v prostoru křižovatky a ve vzdálenosti kratší než 5 m před a za její hranicí, z čehož ale není jasné, zda k porušení zákazu stání mělo dojít v křižovatce, či v zákonem stanovené

vzdálenosti od ní. Výsledkem toho je dle žalobce situace, kdy je mu kladeno zaviněné porušení hned tří pravidel silničního provozu, což však reálně není možné. Obdobně pak byl skutek nesrozumitelně popsán i ve výzvě k uhrazení určené částky zaslané žalobci podle § 125h odst. 4 zákona o silničním provozu.

5. Za nepřezkoumatelné považoval žalobce prvostupňové rozhodnutí také v důsledku nedostatku důvodů, pro které byl shledán vinným. Dle něj správní orgán I. stupně totiž nijak neodůvodnil, proč má za to, že blíže neustanovený řidič porušil svým jednáním § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu. Uvedené skutečnosti mohly např. vyplynout z fotodokumentace, podle níž by bylo zřejmé, že vozidlo stojí v prostoru křižovatky či v určité vzdálenosti od ní, kdy správní orgán by současně odkázal na zákonnou definici křižovatky a jejích hranic ve smyslu § 2 písm. w) a x) zákona o silničním provozu. Tímto způsobem ale v daném případě postupováno nebylo, správní orgán I. stupně ani neuvedl, z jakého podkladu a jakým způsobem dovedl porušení zákonných ustanovení, či se nezabýval tím, zda se v daném případě nejedná o křižovatku tvaru „T“, v níž zákaz stání a zastavení neplatí. Konečně prvostupňový orgán podle žalobce nezkoumal ani materiální stránku přestupku, která nebyla v daném případě kvůli nestandardnímu tvaru křižovatky naplněna, neboť vozidlo v žádném případě neomezovalo či neohrožovalo provoz na pozemních komunikacích.
6. V následném žalobním bodě poukazoval žalobce na porušení jeho procesních práv, jež dle něj mělo spočívat v tom, že mu správní orgán I. stupně v oznámení ze dne 20. 7. 2016 sdělil, že se může k podkladům rozhodnutí vyjádřit pouze v souvislosti s nahlížením do spisu, a to po předchozí telefonické dohodě v úřední dny v kanceláři příslušné úřední osoby. Tento způsob omezení možnosti vyjádřit se vázaný na nahlížení do spisu však žalobci kvůli své nezákonnosti nevyhovoval, a proto daného práva nevyužil. Měl nicméně za to, že v důsledku postupu správního orgánu I. stupně došlo ke zmaření nejdůležitějšího práva, jež osobě obviněné z protiprávního jednání náleží. Obdobně podle žalobce porušil správní orgán I. stupně také zásadu bezprostřednosti, když ve věci neprovedl ústní jednání ani dokazování mimo ústní jednání podle § 51 odst. 2 správního řádu. Ze strany žalobce tak panuje pochybnost, zda bylo dokazování vůbec prováděno, v každém případě mu ale správní orgán znemožnil se dokazování zúčastnit, čímž opětovně zkrátil jeho procesní práva.
7. V následné části žaloby se žalobce obsáhle věnoval úvahám týkajícím se tvrzené protiústavnosti přenášení odpovědnosti za spáchání protiprávního jednání na úseku silničního provozu z řidičů, u nichž se nepodaří zjistit jejich totožnost, na provozovatele vozidla, kteří však nejsou nikterak schopni porušení právních předpisů zabránit. V tomto smyslu též žalobce konstatoval, že Krajský soud v Ostravě podal návrh na zrušení příslušných ustanovení zákona o silničním provozu k Ústavnímu soudu.
8. Závěrem žalobce nesouhlasil s tím, aby rozhodnutí bylo publikováno na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu takovým způsobem, z něhož by bylo zřetelné jméno a příjmení, popř. iniciály, žalobce a jeho právního zástupce, stejně tak i sídlo zástupce.

Vyjádření žalovaného k žalobě

9. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. K námitkám týkajícím se žalobcem tvrzených nedostatků výrokové části rozhodnutí správního orgánu I. stupně uvedl, že dle jeho názoru obsahuje veškeré odkazy na příslušná ustanovení zákona o silničním provozu. Správní orgán I. navíc vždy před tím, než vůbec Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

zahájí a vede řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, ověří, zda došlo ke splnění zákonných podmínek, včetně skutečnosti, že přestupkem nebyla spáchána dopravní nehoda. To je ostatně v daném případě zřejmé i z fotodokumentace k přestupku a ze samotného znění výroku, v němž je jednání řidiče jednoznačně popsáno. Konečně je podle žalovaného z výroku i zjevné, že přestupek spočíval v nedovoleném stání vozidla v prostoru křižovatky a ve vzdálenosti kratší než 5 m před a za hranicí křižovatky.

10. K namítané nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů žalovaný konstatoval, že v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla je řešena toliko objektivní odpovědnost provozovatele, naopak jeho předmětem není přestupek, v němž je toto jednání spatřováno. Správní orgán I. stupně se tudíž nebyl povinen materiální stránkou přestupku zabývat.
11. Co se týče námítky omezení procesních práv účastníka řízení, žalovaný měl za to, že žalobce byl nejen poučen o tom, že může nahlédnout do spisového materiálu, ale rovněž i o tom, že je oprávněn označit důkazy na podporu svých tvrzení a navrhopat důkazy či činit jiné návrhy po celou dobu řízení v souladu s § 36 odst. 1 správního řádu. O uvedené skutečnosti byl žalobce vyrozuměn dne 21. 7. 2016 s tím, že až do 6. 9. 2016 mohl uvedeného práva využít. Obdobně v případě nenařízení jednání a provádění dokazování žalovaný uvedl, že v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla se tento pouze vyzývá k zaplacení určené částky, popřípadě ke sdělení identity řidiče vozidla. Ve výzvě proto není nutné ani uvádět, o jaký přestupek se jedná, jaké jsou jeho znaky apod. Stejně tak není nutné nařizovat ústní jednání, neboť provozovatel vozidla bude v důsledku objektivní odpovědnosti odpovědný vždy, ledaže by se jí prostřednictvím některého z liberačních důvodů zprostil. Podle žalovaného totiž zákonodárce zavedením správních deliktů provozovatele vozidla neměl v úmyslu postavit tyto osoby do role obviněného z přestupku. K uvedenému pak žalovaný poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 73/2016-40.

Ústní jednání soudu

12. K ústnímu jednání nařízenému na den 2. 11. 2022 se žalobce ani jeho právní zástupce bez omluvy nedostavili.
13. Žalovaný setrval na dosavadním stanovisku ve věci a navrhl žalobu zamítnout.

Posouzení věci soudem

14. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během lhůty dvou měsíců ode dne, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení, jak stanoví § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení odůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky v projednávané věci nebyly zjištěny.
15. Soud konstatuje, že ve věci již jednou rozhodoval, a to rozsudkem ze dne 6. 8. 2020, č. j. 15 A 161/2017-34, kterým žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému. Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

k dalšímu řízení. Ve svém rozsudku zdejší soud shledal neurčitost výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně co do vymezení porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu.

16. Ke kasační stížnosti žalovaného byl rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2022, č. j. 7 As 259/2020-18, rozsudek zdejšího soudu zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku mimo jiné konstatoval, že z rozhodnutí správního orgánu I. stupně (z jeho výroku) je zcela zřejmé, že řidič specifikovaného vozidla žalobce stál v určeném čase v prostoru křižovatky, čímž porušil § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, podle kterého řidič nesmí zastavit a stát na křižovatce a ve vzdálenosti kratší než 5 m před a za hranicí křižovatky. Existence křižovatky, jakož i poloha vozidla, byla prokázána fotodokumentací založenou ve správním spisu; vozidlo žalobce prokazatelně v uvedený čas stálo na křižovatce. Tyto skutečnosti jsou jasně seznatelné z kombinace záznamu policie o spáchání přestupku, kde byla zaznamenána adresa místa spáchání přestupku, a z pořízených fotografií, z nichž lze bez jakýchkoli pochybností určit přesné místo, kde vozidlo stálo, včetně toho, že se v daném místě nachází křižovatka, která není ve tvaru písmene T, a stání v její blízkosti tak není povoleno. Lze uzavřít, že ačkoli mohl správní orgán I. stupně konkrétněji specifikovat místo stání vozidla, skutek, v němž je spatřován přestupek a potažmo správní delikt žalobce, je ve výroku a v rozhodnutí správního orgánu I. stupně popsán takovým způsobem, že jej nelze zaměnit s jiným jednáním a vyhovuje proto požadavkům plynoucím z judikatury Nejvyššího správního soudu.
17. Na tomto místě soud podotýká, že je v řízení podle § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán shora uvedeným právním názorem Nejvyššího správního soudu obsaženým ve výše citovaném rozsudku.
18. Po novém zhodnocení skutkové a právní stránky věci dospěl soud k závěru, že žaloba je nedůvodná.
19. Z obsahu spisové dokumentace, kterou soudu předložil žalovaný, byly zjištěny následující podstatné skutečnosti. Dne 3. 6. 2016 bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno rozhodnutí Policie České republiky o odevzdání věci pro podezření o spáchání správního deliktu provozovatele vozidla, kterým se měl blíže neustanovený řidič dopustit přestupkového jednání vymezeného shora. Součástí rozhodnutí byla i fotografická dokumentace přestupku. Z registru vozidel správní orgán I. stupně zjistil, že provozovatelem vozidla Volkswagen Multivan, r. z. X, je žalobce, a proto jej dne 6. 6. 2016 vyzval k úhradě určené částky, nebo sdělení totožnosti řidiče. Na tuto výzvu žalobce reagoval tak, že totožnost řidiče, jímž měl být pan F. S., narozený X, adresou pro doručování X, sdělil, a správní orgán I. stupně proto údajného řidiče vyzval k podání vysvětlení. Protože si však údajný řidič předvolání nevyzvedl, rozhodl správní orgán I. stupně dne 20. 7. 2016 o odložení věci a současně vydal oznámení o zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, které zaslal žalobci. Oznámení bylo tehdejšímu zmocněnci žalobce doručeno dne 21. 7. 2016, přičemž žalobce v něm byl poučen o tom, že má možnost se ve věci vyjádřit k podkladům rozhodnutí, což může učinit nahlédnutím do spisové dokumentace po předchozí telefonické dohodě v úřední dny správního orgánu, a to nejpozději do 6. 9. 2016. Dne 6. 9. 2016 sepsal správní orgán I. stupně protokol o seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí, v němž konstatoval, že se k uvedenému úkonu nikdo nedostavil, ani se neomluvil a dne 12. 9. 2016 vydal rozhodnutí, jímž žalobce shledal vinným ze správního deliktu provozovatele vozidla. Proti uvedenému rozhodnutí

pak podal žalobce v zákonné lhůtě odvolání, o němž rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím.

20. Soud se nejprve zabýval námitkou, která spočívala v tom, že ve výrokové části rozhodnutí absentuje odkaz na zákonné ustanovení zákona o silničním provozu obsahující sankční sazbu, podle kterého mu byla uložena pokuta za správní delikt.
21. Podle § 68 odst. 2 správního řádu platí, že ve výrokové části se uvede řešení otázky, která je předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno, a označení účastníků podle § 27 odst. 1. Účastníci, kteří jsou fyzickými osobami, se označují údaji umožňujícími jejich identifikaci (§ 18 odst. 2); účastníci, kteří jsou právnickými osobami, se označují názvem a sídlem. Ve výrokové části se uvede lhůta ke splnění ukládané povinnosti, popřípadě též jiné údaje potřebné k jejímu řádnému splnění a výrok o vyloučení odkladného účinku odvolání (§ 85 odst. 2). Výroková část rozhodnutí může obsahovat jeden nebo více výroků; výrok může obsahovat vedlejší ustanovení.
22. Podle § 125f zákona o silničním provozu platí, že právnická nebo fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem (odst. 1). Právnická nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídá, pokud porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání, porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona a porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu (odst. 2). Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta. Pro určení výše pokuty se použije rozmezí pokuty pro přestupek, jehož znaky porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje; pokuta však nepřevyší 10 000 Kč (odst. 3).
23. Soud úvodem konstatuje, že v obecné rovině musí souhlasit se žalobcem, že pouhý odkaz správního orgánu I. stupně ve výrokové části rozhodnutí na § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu, jež však obsahuje toliko generální pravidlo pro stanovení sankce za správní delikt provozovatele vozidla, je z hlediska požadavků vymezených v § 68 odst. 2 správního řádu nedostačující. Ve výroku musí být vždy řádně označena veškerá ustanovení, která správní orgán v dané věci aplikoval, což se týká nejen samotného vymezení skutku, ale i např. ukládané pokuty. Pokud tedy § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu pouze obecně stanoví, že sankce musí být stanovena v rozmezí pokuty, která by byla uložena za přestupek přímo řidiči vozidla, jestliže by se jej podařilo v předmětné věci ztotožnit, je současné nutné, aby správní orgán konkrétní ustanovení obsahující výměru této pokuty za přestupkové jednání ve výrokové části uvedl.
24. K obdobnému závěru týkajícímu se požadavků na obsah celé výrokové části rozhodnutí o správních deliktech provozovatelů vozidel dospěl ve svém usnesení ze dne 31. 10. 2017, č. j. 4 As 165/2016-46 (dostupném stejně jako veškerá dále citovaná rozhodnutí na www.nssoud.cz), rozšířený senát Nejvyššího správního soudu. Ten konstatoval, že „*správní orgán musí ve výrokové části rozhodnutí uvést všechna ustanovení, byť obsažená v různých právních předpisech, která tvoří v souhrnu právní normu odpovídající skutkové podstatě správního deliktu. Musí tedy rovněž uvést ustanovení odkazující i ve stejném zákoně obsažená ustanovení odkazovaná, stejně jako musí eventuálně uvést normu blanketní a ustanovení jiného právního předpisu, které na normu blanketní navazuje.*“ Na druhou stranu nicméně dále Nejvyšší správní soud zdůraznil, že „[p]okud správní orgán ve výrokové části

rozhodnutí neuvede všechna ustanovení, která zakládají porušenou právní normu, bude třeba v každém jednotlivém případě posoudit závažnost takového pochybení. Při úvahách, zda je neuvedení určitého ustanovení ve výrokové části odstranitelné interpretací rozhodnutí, bude významné zejména to, zda jasné vymezení skutku ve výroku rozhodnutí dovoluje učinit jednoznačný závěr, jakou normu pachatel vlastně porušil. Důležité bude též to, jaká ustanovení ve výrokové části správní orgán uvedl, a jaká neuvedl. Samozřejmě pokud by správní orgán blíže necitoval další ustanovení zakládající (plnohodnotnou) normu ani v odůvodnění, bude to zpravidla důvod pro zrušení správního rozhodnutí.“

25. Aplikováno na právě projednávanou věc tedy ze shora uvedených závěrů Nejvyššího správního soudu vyplývá, že ač je v daném případě absenci ustanovení ve výroku prvostupňového rozhodnutí obsahujícího výměru přestupku, podle něhož byla žalobci uložena pokuta za správní delikt, nutné považovat za pochybení, není současně možné bez dalšího deklarovat, že se automaticky jedná o důvod, pro které by muselo být rozhodnutí zrušeno. Jak totiž soud zjistil, správní orgán I. stupně přes danou dílčí vadu alespoň v odůvodnění dále uvedl, že „[p]ro určení výše pokuty se použije rozmezí pokuty pro přestupek, jehož znaky porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje. V případě přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu se jedná o rozmezí od 1 500 Kč do 2 500 Kč. Pro posouzení všech zjištěných skutečností se správní orgán rozhodl uložit sankci pokuty na samé spodní hranici zákonné sazby.“ Z uvedeného popisu je tedy zcela zřejmé, jaký postup prvostupňový orgán při výměře sankce užil, byť i zde nadále platí, že pro úplnost by bylo vhodnější, aby současně odkázal i na konkrétní ustanovení, jež rozmezí pokuty za daný přestupek obsahuje – v konkrétním případě tedy na § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu.
26. Přesto však soud považuje takovéto vymezení za dostačující, což potvrzuje i judikatura Nejvyššího správního soudu, který například v rozsudku ze dne 11. 10. 2018, č. j. 9 As 194/2018-38, ve skutkově obdobném případě uvedl, že „[s]právní orgán I. stupně v odůvodnění rozhodnutí uvedl, že vzal do úvahy charakter správního deliktu provozovatele vozidla s přihlédnutím k závažnosti přestupku, kterého se neustanovený řidič dopustil. Je tedy zřejmé, že aplikoval § 125e odst. 2 zákona o silničním provozu. Dále je v odůvodnění rozhodnutí uvedeno, že došlo k porušení § 4 písm. c) téhož zákona, čímž byl spáchán přestupek podle § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona, za který se ukládá ve správním řízení pokuta od 1 500 Kč do 2 500 Kč. Správní orgán I. stupně tedy v odůvodnění rozhodnutí vymezil rovněž rozsah výměry sankce. Ze správního rozhodnutí jednoznačným způsobem vyplývá, na základě jakého postupu správní orgán I. stupně stanovil výši sankce. Pochybení správního orgánu I. stupně nedosahuje takové intenzity, aby bylo nezbytné správní rozhodnutí rušit.“ Uvedená námitka je tudíž nedůvodná.
27. Za pochybení soud nevyhodnotil ani absenci výslovné úvahy správního orgánu I. stupně, že předmětné přestupkové jednání blíže neustanoveného řidiče nemělo za následek dopravní nehodu.
28. K tomu soud uvádí, že je sice pravdou, že uvedenou skutečnost vymezuje zákon o silničním provozu v § 125f odst. 2 jako jednu ze tří kumulativních podmínek založení odpovědnosti provozovatele za správní delikt, neznamená to však, že by údaj o nespáchání nehody musel být vždy součástí výrokové části rozhodnutí či jeho odůvodnění – vždy bude záležet na povaze přestupku. V daném případě je z prvostupňového rozhodnutí zjevné (a ani žalobce tuto skutečnost nikterak nezpochybňoval), že protiprávní jednání řidiče vozidla spočívalo v nedovoleném stání na místě, kde to zákon o silničním provozu zakazuje. I když si lze teoreticky představit okolnosti, za nichž by takovéto porušení Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

dopravních předpisů skutečně mohlo mít za následek dopravní nehodu (např. odstavení vozidla uprostřed rušné neosvětlené křižovatky v noci), ze skutkových zjištění provedených správním orgánem I. stupně jednoznačně vyplynulo, že se o takovýto případ nejedná, což potvrdila i fotodokumentace doložená Policií České republiky. Již jen z charakteru daného přestupku tak bylo zřejmé, že jeho následkem dopravní nehoda nebyla, a proto ani absenci uvedení tohoto znaku založení odpovědnosti provozovatele vozidla za správní delikt není nutné považovat za vadu výroku prvostupňového rozhodnutí. I tuto námitku proto soud vyhodnotil jako nedůvodnou.

29. Obdobně nesprávným pak soud shledal názor žalobce, že se správní orgán I. stupně měl v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla zabývat posouzením materiální stránky přestupku, k jejímuž naplnění však dle něj vzhledem ke specifickým okolnostem případu nemohlo dojít.
30. Soud v této souvislosti především poukazuje na to, že otázka zkoumání materiální stránky již byla v minulosti dostatečně objasněna judikaturou Nejvyššího správního soudu. Ten především v rozsudku ze dne 24. 5. 2017, č. j. 3 As 114/2016-46, sice odmítl, že *„by provozovatel vozidla měl možnost odvrátit svou objektivní odpovědnost výlučně jen prokázáním liberačních důvodů vymezených v písm. a) a b) ustanovení § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, a požadujícím, aby i v řízení o správním deliktu bylo bezpochyby prokázáno, že došlo k protiprávnímu jednání řidiče vozidla.“* Současně však konstatoval, že *„[u]stanovení § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu cíleně odkazuje jen na ‚znaky přestupku podle tohoto zákona‘, tj. součástí skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla nečiní ty znaky přestupku, které vyplývají až z obecné právní úpravy přestupkové odpovědnosti či analogicky aplikovaných zásad trestního práva, jako je tomu (vedle již zmíněných) například u materiální stránky přestupku, věku a přičetnosti pachatele, neexistence přestupkové imunity, právního omylu aj. Ke zkoumání těchto znaků byl dán prostor v řízení o přestupku řidiče vozidla, nikoliv však v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla (viz obdobný závěr Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 28. 11. 2016, č. j. 8 As 156/2016-35).“*
31. Z uvedeného je proto zřejmé, že správní orgán I. stupně nebyl v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla povinen při zkoumání znaků přestupku ve smyslu § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu posuzovat, zda v daném případě došlo k naplnění materiální stránky, či nikoliv. Vznesená námitka je tedy nedůvodná.
32. V další námitce se soud zabýval žalobcem tvrzeným omezením jeho práva na vyjádření se k podkladům rozhodnutí ze strany správního orgánu I. stupně.
33. Podle § 36 odst. 3 správního řádu platí, že nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.
34. Jak vyplynulo ze shora vymezených skutkových zjištění, dne 21. 7. 2016 byla zmocněnci žalobce pro správní řízení doručena výzva s poučením o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Současně bylo žalobci sděleno, že svého práva může využít nahlédnutím do spisové dokumentace po předchozí telefonické dohodě v úřední dny správního orgánu I. stupně, a to do konkrétně stanoveného data. Z uvedeného žalobce dovozoval, že jedinou možností, kdy mu tedy dotyčný správní orgán umožnil jeho procesního práva na vyjádření se využít, bylo toliko při konkrétním úkonu, na přesně daném místě a v omezeném časovém úseku. Takový závěr je však nutné považovat za zcela mylný, neboť užitím Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

logického výkladu ve vztahu k obsahu dané výzvy je naopak zřejmé, že správní orgán I. stupně žalobce pouze informoval, na jakém místě a v jakém čase se může seznámit se spisovým materiálem ještě před vydáním rozhodnutím ve věci.

35. Z podstaty tohoto úkonu je přitom evidentní, že aby byl účastník řízení schopen se vůbec relevantně k podkladům rozhodnutí vyjádřit, musí se nejprve obeznámit s jejich obsahem, jinak by se nedozvěděl, na základě jakých skutečností hodlá správní orgán při své rozhodovací činnosti vycházet. V dané věci tak smyslem výzvy zaslané žalobci, resp. jeho zmocněnci bylo pouze sdělení způsobu, jakým se může seznámit se správním spisem, přičemž současně s tím byl nezávisle v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu poučen, že má možnost se vyjádřit i k podkladům rozhodnutí. Zda by tak učinil po nahlédnutí do listinných důkazů, či bez toho, bylo zcela na uvážení žalobce a správní orgán I. stupně jej v tomto smyslu nijak neomezoval, pouze mu zcela v souladu se správním řádem poskytl poučení o jeho procesních právech. Fakt, že žalobce zůstal v daném smyslu pasivním a svého práva nevyužil, může proto nyní přičítat pouze svému rozhodnutí. Na správnost postupu správního orgánu I. stupně ovšem tato skutečnost nemá žádný vliv, a tato námitka je tedy též nedůvodná.
36. V dalším žalobním bodě soud posuzoval důvodnost námitky, že v rámci řízení nebylo konáno ústní jednání, ani správní orgán I. stupně neprovedl dokazování mimo jednání, o němž by byl žalobce předem vyrozuměn.
37. Podle § 49 odst. 1 správního řádu platí, že správní orgán nařídí ústní jednání v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné. Nehrozí-li nebezpečí z prodlení, uvědomí správní orgán o ústním jednání účastníky nejméně s pětidenním předstihem. Tuto povinnost nemá vůči účastníkovi, který se práva účasti na ústním jednání vzdal.
38. Podle § 51 odst. 2 správního řádu musí být účastníci o provádění důkazů mimo ústní jednání včas vyrozuměni, nehrozí-li nebezpečí z prodlení. Tuto povinnost nemá správní orgán vůči účastníkovi, který se vzdal práva účasti při dokazování.
39. Dosavadní judikatura Nejvyššího správního soudu jednotně stojí na závěru, že u správních deliktů provozovatelů vozidel není ústní jednání obecně povinnou součástí správního řízení (srov. rozsudek ze dne 11. 11. 2004, č. j. 3 As 32/2004-53). V rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, Nejvyšší správní soud konstatoval, že v řízení o správním deliktu podle § 125f zákona o silničním provozu nemusí správní orgán nařídít ústní jednání vždy, ale jen tehdy, je-li to nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků (§ 49 odst. 1 správního řádu). Uvedených tezí se Nejvyšší správní soud přidržel i ve své následné judikatuře (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2016, č. j. 1 As 277/2015-33, ze dne 29. 3. 2016, č. j. 1 As 7/2016-30, ze dne 6. 4. 2016, č. j. 3 As 260/2015-58, ze dne 7. 4. 2016, č. j. 5 As 122/2015-18, ze dne 24. 8. 2016, č. j. 2 As 85/2016-33, ze dne 20. 9. 2016, č. j. 6 As 239/2015-31, a mnohé další). Ústní jednání tedy není povinnou součástí správního řízení o správním deliktu.
40. V nyní projednávané věci se nejednalo skutkově o složitý případ, neboť o spáchání správního deliktu svědčily toliko listinné podklady postoupené Policií České republiky a prokazující přestupkové jednání blíže neustanoveného řidiče spočívající v nedovoleném stání na místě zakázaném zákonem o silničním provozu, dále údaje o provozovateli vozidla – žalobci – a podklady prokazující splnění podmínek pro zahájení a vedení řízení o

správním deliktu. Z uvedeného důvodu nebylo třeba provádět dokazování přímo při jednání.

41. Zcela samostatnou otázkou je však posouzení, zda měl být žalobce o provádění dokazování listinami mimo ústní jednání alespoň vyrozuměn ve smyslu § 51 odst. 2 správního řádu. Soud nicméně i v tomto případě dospěl k závěru, že nikoliv, neboť taková povinnost správnímu orgánu svědčí pouze v případě, kdy jsou předmětem prokazování např. výsledky svědků či ohledání na místě. Pokud ovšem součástí správního spisu tvořily jen listinné důkazy, nebyl správní orgán I. stupně povinen postupovat podle § 51 odst. 2 správního řádu a žalobce o provádění dokazování vyrozumět. Stejný názor v této otázce zastává i Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 13. 3. 2013, č. j. 1 As 157/2012-40. Správní orgán I. stupně tudíž nepochybil, pokud neprovedl dokazování při ústním jednání či mimo ně za osobní účasti žalobce, ostatně s obsahem listin se mohl dotyčný seznámit na základě výzvy doručené mu dne 21. 7. 2016, což však neučinil. Tato námitka je proto nedůvodná.
42. Následně se soud zabýval problematikou žalobcem namítané protiústavnosti právní úpravy týkající se odpovědnosti provozovatelů vozidel za správní delikty v souvislosti s přestupky spáchanými blíže neustanovenými řidiči.
43. Předmětná ustanovení zkoumal z hlediska jeho ústavnosti též Ústavní soud, jenž v nálezu ze dne 16. 5. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 15/16 (dostupném na www.nalus.usoud.cz), rozpor napadených zákonných ustanovení s ústavním pořádkem, konkrétně s čl. 2 odst. 3, čl. 4 odst. 1, čl. 11 odst. 1 a 3, čl. 37 odst. 1 a čl. 40 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 a 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod neshledal a rozhodl o zamítnutí návrhu na zrušení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu a vyslovení protiústavnosti § 125f odst. 1 téhož zákona.
44. Dále bylo možné vycházet zejména z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014-21, v němž jmenovaný soud zdůraznil, že uplatňování objektivní odpovědnosti, resp. odpovědnosti za výsledek je běžnou součástí systému (nejen) správně-právní odpovědnosti a rozhodně není v rozporu s ústavním pořádkem (k tomu srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016-40, zejména bod 23).
45. Totožnou otázku již v minulosti řešil např. i Krajský soud v Brně, který v rozsudku ze dne 26. 7. 2018, č. j. 29 A 104/2016-29, uvedl, že „[z] povinnosti žalobce (provozovatele vozidla obecně) zajistit řádné dodržování předpisů při užívání vozidla (§ 10 odst. 3 zákona o silničním provozu) nelze dovozovat, že by automaticky docházelo k uplatňování presumpce viny; takto uvedenou zásadu pojmát nelze. Předmětná povinnost a z ní vyplývající odpovědnost provozovatele vozidla primárně nesměruje k sankcionování všech provozovatelů vozidel, ale vyjadřuje povinnost těchto provozovatelů pozitivně působit ve prospěch řádného dodržování všech příslušných právních předpisů. Zvolená úprava tak sleduje legitimní cíl spočívající ve veřejném zájmu společnosti na řádném fungování silničního provozu a na dodržování s tím souvisejících pravidel.“
46. Vzhledem k tomu, že v projednávané věci soud neshledal jakýkoliv důvod pro odchýlení se od výše prezentovaných závěrů ustálené rozhodovací praxe, nezbylo mu než uzavřít, že je

tato námitka žalobce nedůvodná.

47. K námitce žalobce, že není nijak odůvodněno, z čeho vyplývá, že neustanovený řidič porušil svým jednáním § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, uvádí soud následující.
48. Podle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu platí, že provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.
49. Podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu platí, že řidič nesmí zastavit a stát na křižovatce a ve vzdálenosti kratší než 5 m před hranicí křižovatky a 5 m za ní; tento zákaz neplatí v obci na křižovatce tvaru „T“ na protější straně vyúsťující pozemní komunikace.
50. Podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu platí, že fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j), nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona.
51. Z rozhodnutí správního orgánu I. stupně je zřejmé, že podkladem pro vydání rozhodnutí byla mimo jiné i fotodokumentace vozidla Volkswagen Multivan, registrační značky X, pořízená na místě zjištění přestupkového jednání dne 30. 5. 2016 ve 20:08 hodin. S odvoláním na tuto fotodokumentaci správní orgán I. stupně konstatoval, že ke spáchání přestupku nedovoleného stání došlo (str. 3 a 4 rozhodnutí správního orgánu I. stupně). Rovněž žalovaný v napadeném rozhodnutí jasně vyjádřil, a to na základě pořízené dokumentace, závěr, že ke spáchání přestupku došlo (str. 5 rozhodnutí žalovaného). Soud konstatuje ve shodě se správními orgány i Nejvyšším správním soudem, že ke spáchání přestupku došlo, což je zřejmé zejména z pořízené fotodokumentace založené ve správním spise. Tento závěr správní orgán I. stupně i žalovaný ve svých rozhodnutích vyjádřili a jejich rozhodnutí jsou jak přezkoumatelná, tak věcně správná.
52. S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji výrokem I. rozsudku podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
53. Současně v souladu s § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. a § 110 odst. 3 s. ř. s. výrokem II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť rozhodující je konečný úspěch ve věci a žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.
54. K závěrečnému nesouhlasu ohledně zveřejňování a anonymizace osobních údajů žalobce a jeho právního zástupce soud konstatuje, že se nejedná o žalobní námitku, a proto se danou argumentací ve svém odůvodnění dále nezabýval. K této problematice již nicméně existuje judikatura, na kterou je možné odkázat – srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2019, č. j. 9 As 429/2018-35.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 2. listopadu 2022

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v. r.
předseda senátu